

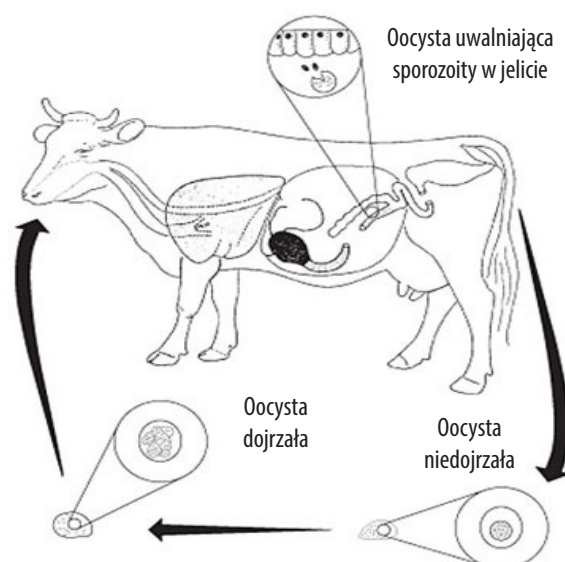
KOKCYDIOZA: BYDŁO

Opis choroby

Kokcydioza to powszechna choroba pasożytnicza pierwotniakowa bydła, obserwowana zwłaszcza u odsadzonych cieląt. Kokcydioza bydła najczęściej występuje u cieląt w wieku od trzech tygodni do sześciu miesięcy. Do infekcji dochodzi na pastwiskach lub w oborach zakażonych przez starsze bydło lub inne zainfekowane cielęta. U dojrzałych cieląt do zakażenia dochodzi po powrocie z pastwiska i stłoczeniu w oborach lub stodołach.

U bydła występuje przynajmniej dziewięć gatunków kokcydii, ale tylko dwa z nich, *Eimeria zuernii* i *Eimeria bovis* powodują poważne schorzenia kliniczne. Gatunek *Eimeria alabamensis* może w mniejszym stopniu powodować chorobę kliniczną. Częstość występowania różnych gatunków kokcydii może być zróżnicowana w zależności od gospodarstwa, regionu, pory roku czy grupy wiekowej.

Cykl życiowy kokcydii bydłych obejmuje stadia rozwoju w organizmie żywiciela oraz na zewnątrz. Stadia rozwojowe w organizmie zwierzęcia kończą się wytworzeniem mikroskopijnych jajeczek (zwanymi oocystami), które wydalone są z odchodami.

W odpowiedniej temperaturze, wilgotności oraz przy właściwej zawartości tlenu oocysty w ciągu trzech do siedmiu dni przechodzą fazę rozwoju i nabywają zdolność infekowania bydła.

Objawy

Kokcydioza występuje głównie u cieląt w wieku od trzech tygodni do sześciu miesięcy. Towarzyszy jej często biegunka, od wodnistej do krwawej. Zwierzęta zaatakowane przez kokcydia często się naprężają ze względu na podrażnienie dolnego odcinka przewodu pokarmowego i odbytu. Krew może pojawić się w odchodach po drugim lub trzecim dniu biegunki. Obserwuje się również odwodnienie, utratę wagi, depresję, utratę apetytu, a czasami śmierć.

Infekcje bezobjawowe mogą również negatywnie wpływać na wzrost i zdrowie zwierząt poprzez upośledzenie czynności jelit, a tym samym procesu przetwarzania paszy. Cielęta z lekką infekcją zazwyczaj nie wykazują żadnych objawów choroby, ale z odchodami wydalają oocysty, które gromadzą się na pastwiskach, placach, oborach lub sierści zwierząt. Do poważnych infekcji kokcydiami może dojść, gdy nowe cielęta zostaną umieszczone w takich miejscach.

Wektory zakażenia

- **Środowisko**

Do narażenia pierwotnego dochodzi z chwilą umieszczenia cieląt w miejscu skażonym kokcydiami, umożliwiającym pobieranie oocyst z pokarmem. Kokcydioza przenosi się w inne miejsca poprzez ludzi, zwierzęta, muchy lub dzikie ptactwo.

- **Materiały**

Zakażone wyposażenie.

- **Zwierzę**

Głównym źródłem infekcji są same cielęta, które z kolei zakażają swoje własne środowisko.

- **Woda zasilająca i pitna**

Kokcydioza rozprzestrzenia się wśród cieląt poprzez jedzenie paszy lub wody pitnej skażonej odchodami zawierającymi kokcydia w fazie inwazyjnej.

- **Sposób hodowli**

Niski poziom higieny, umieszczanie cieląt na pastwiskach zainfekowanych przez starsze bydło, umieszczanie razem cieląt w różnym wieku, przepełnienie.

- **Transport**

Do zakażenia łatwo dochodzi w skażonych pojazdach służących do transportu.

→ GŁÓWNY WEKTOR: zwierzęta

Zapobieganie

Podstawowym problemem związanym z wybuchem kokcydiozy jest szybkie przechodzenie infekcji na inne narażone zwierzęta w stadzie.

- Zapobieganie obejmuje ochronę wody pitnej i paszy przed skażeniem odchodami.
- Zwierzęta z dużą ilością pasożytów należy oddzielić od stada i leczyć.
- Stado wymaga odpowiednich warunków przetrzymywania i wentylacji.
- Sposób karmienia powinien zapobiegać zanieczyszczeniu paszy odchodami.
- Cielęta grupuje się na podstawie ich rozmiaru.
- Zalecana jest metoda „albo wszystkie, albo żadne” przemieszczania cieląt z jednego boksu do drugiego.
- Istotne jest zapobieganie nadmiernemu wypasowi. Zwierzęta zmuszone do wygryzania pastwiska do korzeni mogą spożyć duże ilości pasożytów.

Czynności kontrolne

Dostępnych jest kilka rodzajów leków przeciwdziałających kokcydiozie. Wybuchy choroby wśród cieląt można kontrolować w sposób masowy poprzez dodawanie leków do wody lub paszy. Szczegółowe zalecenia wydaje weterynarz.

Zalecane procedury

Każdy wektor zakażenia wymaga wdrożenia protokołu higieny. Zalecamy zapoznanie się z następującymi Protokołami Celowymi:

OGÓLNE ZASADY
HIGIENY

HIGIENA
OSOBISTA

ZARZĄDZANIE
STADEM

Źródło: [www1.agric.gov.ab.ca/\\$department/deptdocs.nsf/all/agdex3455](http://www1.agric.gov.ab.ca/$department/deptdocs.nsf/all/agdex3455)